

Németh Hajnal: Szimultán város Kétcsatornás filminstalláció kvadrafonikus hanggal

2022. június 24. - augusztus 28.

nyitva tartás: munkanapokon 13:00 – 18:00

Megnyitó: 2022. június 23., 19:00 óra

Collegium Hungaricum Berlin
Dorotheenstraße 12, 10117 Berlin
www.hungaricum.de

Németh Hajnal *Szimultán város* című filminstallációja **Tar Sándor** *Szőke város* című versét idézi nyelvi és zenei kontextusban. A kétcsatornás filmvetítés formájában bemutatásra kerülő kísérleti előadás középpontjában a vers magyar nyelvről német nyelvre történő többszörös szimultán tolmácsolása áll, ezt egészíti ki egy improvizatív zenei előadás. A film a tolmácsolás helyszínéül szolgáló hangstúdióban került felvételre, ahol a különböző hangsávokat egyidejűleg rögzítették szeparált terekben.

A felvételen a verset magyarul felolvasó színész, **Keresztes Tamás** előadását párhuzamosan fordítja három hivatásos szinkrontolmács, a szimultán zajló spontán tolmácsolás során három eltérő német nyelvű verzió jön létre. Az egyes változatok közötti minimális különbségek nem eredményeznek különösebb eltérést a jelentésben, jóval inkább ugyanazon tartalom eltérő személyes interpretációiként jelennek meg. A tolmácsolás alapjául szolgáló vers – ellentétben Tar szociografikus írásainak tárgyilagosságával – személyes hangvétellű, belső vívódásokat közvetítő, hullámzó érzelmekkel telített mű.

Németh Hajnal kísérleti előadásának lényeges formai eleme a zeneiség, mely egyrészt az André Vida által komponált improvizatív zene, másrészt a párhuzamosan hallható két nyelv – a magyar nyelvű felolvasás és az egyidejűleg létrejövő három német fordítás – ritmusa és összhangzása hoz létre.

A kiállítást André Vida magyar-amerikai szaxofonművész, zeneszerző és lírikus nyitja meg.

**

Tar Sándor 1967 és 1970 között Drezdában dolgozott vendégmunkásként, majd 1975/76-ban ugyanitt volt otthonnevelő. Drezdában a munkásotthoni életkörülmények élményeiből és tapasztalataiból írta meg *Tájékoztató* című szociografikus írását, melyet a debreceni Déri Múzeum adott ki 2017-ben. Ebben a kötetben található a *Szőke város* című vers is: az 1969-ben 22 oldal terjedelemben legépelte mű személyes kép a társadalomról és a történelemtől, mely egy német nő iránt érzett szerelem fényében, a psziché mélyéről tükrözi a világot.

Tar így fogalmaz a vershez írt utószavában: „Sabine ma átröpült ismét, vagy el sem ment, nem emlékszem már, lefordítottam neki versemet, más nem jutott eszembe...”

**

Németh Hajnal (szül. 1972, Szőny) Berlinben él és dolgozik.

Németh Hajnal formailag a képzőművészet és a zenei nyelv határán mozog: interdiszciplináris alkotásai között performansok, térinstallációk és mozgóképformátumok is szerepelnek. Kísérleti jellegű bánásmódja az idővel, ritmussal, hanglejtéssel, valamint a jelentésszerkezetek játékos megkérdőjelezése gyakran a meglévő anyagba való minimalista beavatkozásokban nyilvánul meg. Az énekesekkel, kórusokkal és színészekkel való folyamatos együttműködésben megmutatja, hogyan lehet véletlenszerűen felépíteni, majd újra elemeire bontani összefüggéseket.

Munkáit neves nemzetközi művészeti intézmények egyéni és csoportos kiállításokon mutatták be, köztük az amszterdami The Jewish Historical Museum (Solo, 2017), a budapesti Ludwig Múzeum (2017; 2016; 2003), a Kunstmuseum Stuttgart (2017), a párizsi Palais de Tokyo (2012, 2014), a Museum moderner Kunst Stiftung Ludwig Wien (2009), a berlini Gropius Bau (2005) és a londoni Tate Modern (2004). 2011-ben az 54. Velencei Képzőművészeti Biennálén Németh Hajnal képviselte Magyarországot *Összeomlás – Passzív Interjú* című installációjával.

2019-ben olyan idő- és folyamatalapú formátumok bemutatására hozta létre a berlini Yellow Solo projektteret, amelyek zenei rendszerekkel és viszonylatokkal foglalkoznak.

**

Németh Hajnal: *Szimultán város* (2021)

kétcsatornás filminstalláció kvadrafonikus hanggal

Tar Sándor *Szőke város* című, 1969-ben Drezdában írt verse alapján

Közreműködők: Keresztes Tamás - felolvasás, André Vida - zene, Máté Júlia, Máté Péter és Kerpel-Fronius Ádám - szimultán fordítások

Kamera: Eric Ferranti

Utómunkálatok: Marian Hafenstein, Jonas Beile

Felvétel: Jazzanova Recording Studio, Berlin

Készült a Csokonai Színház megbízásából, Debrecen városa támogatásával.

A mű létrejöttének további támogatói: Német Kulturális Fórum Debrecen; Stiftung Kunstfonds, Bonn; NEUSTART KULTUR és Barta Péter magángyűjtő